

Plan upravljanja istraživačkim podacima (PUIP)

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	upišite ime i prezime glavnog istraživača
	Matična organizacija	
	Naziv i šifra projekta	
	Upravitelj podacima	upišite ime i prezime te e-adresu osobe koja je odgovorna za upravljanje podacima i Planom upravljanja istraživačkih podataka
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	Kratko opišite podatke koje ćete prikupiti, analizirati ili proizvesti. Svakako napomenite ako ćete se ponovno koristiti već postojećim podacima. U opis trebate navesti vrstu, format i sadržaj svakog skupa podataka. Navedite procjenu potrebnog prostora za pohranu.
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	Objasnite kako ćete prikupiti podatke, promatrati ili ih generirati. Opišite kako planirate kontrolirati i dokumentirati dosljednost i kvalitetu prikupljenih podataka: postupke kalibriranja, ponovljena mjerenja, standarde snimljenih podataka, provjeru unosa podataka, provjeru podataka itd. Objasnite kako ćete upravljati podacima tijekom projekta, kako ćete imenovati podatke navodeći konvenciju imenovanja (primjerice, <code>apb_int07_zg_20200619.csv</code>), kontrolu verzija, kao i organizaciju datoteka istraživačkih podataka.
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	Opišite sve vrste dokumentacije (uključujući <i>README</i> datoteke, metapodatke itd.) koja će omogućiti njihovu ponovnu uporabu. Metapodaci trebaju minimalno sadržavati osnovne informacije koje omogućuju ostalim korisnicima pronalaženje i korištenje podataka, a minimalno uključuju: naziv skupova podataka, trajni identifikator skupa podataka (primjerice, <i>DOI</i> , <i>URN:NBN</i>), ime osobe koja je prikupila podatke, datum prikupljanja te uvjete korištenja podataka. Dokumentacija treba sadržavati i podatke o korištenoj metodologiji, o izvršenoj obradi i analizi, definiciji varijabli, korištenom rječniku, mjernim jedinicama. Uvijek kada je moguće, molimo da koristite područne standarde i smjernice.
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	

	<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?</p>	<p>Etička pitanja zahtijevaju prilagodbu u načinu upravljanja istraživačkim podacima, primjerice, kako će se podaci pohraniti, tko će imati pristup, te mogućnost korištenja podataka te na koji rok se podaci pohranjuju. Metode za upravljanje etičkim pitanjima obuhvaćaju: anonimizaciju podataka, odobrenje etičkog odbora, informativne privole ispitanika. Istaknite jesu li sva etička pitanja na vašem projektu prepoznata uključujući i odgovarajuće mjere upravljanja podacima.</p>
	<p>Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?</p>	<p>Ako radite s osobnim (ime i prezime, adresa, broj telefona, osobna fotografija, OIB, biometrijski podaci, podaci o obrazovanju, plaći) ili ostalim osjetljivim podacima (rasno ili etičko podrijetlo, politička stajališta, vjerska i ostala uvjerenja, zdravlje ili spolni život), ukratko opišite mjere kojima ćete zaštititi podatke. Napišite kojim formalnim standardom (primjerice, ISO i sl.) ćete se koristiti u vašim istraživanjima. Nadalje, opišite način pohrane i obrade osobnih ili osjetljivih podataka.</p>
	<p>Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?</p>	<p>Navedite sve vlasnike autorskih prava te prava intelektualnog vlasništva svih podataka nastalih projektom, uključujući i licencije. Pridržavajte se relevantnih Zakladinih, institucijskih pravila, pravila odsjeka o autorskim i intelektualnim pravima, ako postoje. Napišite čije je dopuštenje potrebno za uporabu podataka od ostalih istraživačkih skupina. Obavezno navedite kojim licencama ćete se koristiti za definiranje prava korištenja podataka. Za otvoreno dostupne podatke najčešće se koriste <i>Creative Commons</i> (CC) licence.</p>
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	<p>Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama</p>	<p>Navedite gdje ćete pohraniti podatke. Pritom obratite pozornost na to da je pohrana podataka na prijenosnim računalima ili tvrdim diskovima rizična. Pohrana podataka putem usluge koju pruža informatička služba ustanove ili putem pouzdane usluge u oblaku je sigurnija jer uglavnom ima veću razinu sigurnosti i izradu sigurnosnih kopija. Navedite postupak izrade sigurnosnih kopija (učestalost, odgovornu osobu, postupak je automatski ili ručni, sigurnosne mjere itd.). Zaklada za čuvanje i dijeljenje radnih verzija skupova podataka tijekom istraživanja preporuča nacionalni sustav Pohrana i upravljanje podacima – Puh (https://www.srce.hr/puh), usluga kojom Srce omogućava</p>

	koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	pouzdana čuvanje i dijeljenje podataka tijekom projekta te dnevno automatizirano izrađuje sigurnosne kopije podataka.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Navedite koji podaci će se zadržati, dijeliti i arhivirati nakon završenog projekta. Opišite dugoročni plan pohrane skupova podataka nakon završetka projekta (preporuča se pohrana u pouzdani institucijski ili domenski repozitorij), kao i odabir formata datoteka.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Na kojem repozitoriju ćete pohraniti vaše podatke i hoće li podaci biti otvoreno dostupni. Zaklada za trajnu pohranu i dijeljenje konačne verzije podataka preporuča repozitorije uspostavljene na nacionalnoj infrastrukturi Digitalni akademski arhiv i repozitorij – Dabar (https://dabar.srce.hr/repozitoriji). Repozitoriji u <i>Dabru</i> omogućuju pohranu, dugoročno čuvanje i diseminaciju digitalnih sadržaja uključujući i skupove istraživačkih podataka te projektnu dokumentaciju i publikacije. Repozitoriji u sustavu Dabar uključeni su u relevantne usluge i tražilice poput OpenAIRE portala ili Google Scholar što osigurava da ih potencijalni korisnici mogu pronaći.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Podatke treba podijeliti čim je prije moguće, a najkasnije s objavom publikacije temeljene na podacima. Pristup podacima i njihovo korištenje mogu biti ograničeni samo zbog zakonskih, etičkih ograničenja, autorskih prava, povjerljivosti podataka.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	Pri odabiru repozitorija za trajnu pohranu važno je da je on usklađen s načelima <i>FAIR-a</i> (dodjeljuje trajne identifikatore, omogućuje odabir licencija, ima podršku za detaljan metapodatkovni opis). Pohrana podataka u repozitorije u sustavu <i>Dabar</i> usklađena je s načelima <i>FAIR-a</i> (svaki skup podataka opisuje se standardnim skupom metapodataka, dodjeljuje mu se trajni identifikator <i>URN:NBN</i> , postoji sučelje za pretraživanje, metapodaci se prosljeđuju na ostale servise poput <i>OpenAIRE</i> portala ili <i>Google Scholar</i> , omogućeno je definiranje prava korištenja [1])
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Zaklada podupire korištenje repozitorija za dijeljenje podataka koji nisu komercijalni. Troškovi vezani uz prijenos podataka nisu prihvatljiv trošak za nekomercijalne repozitorije.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)